

ARCHITECTUURREIS LILLE

VRIJDAG 10 JUNI 2016

Lille - of Rijsel - is de tiende grootste stad van Frankrijk. Het vormt samen met Kortrijk en Doornik een druk bevolkte Eurometropool.

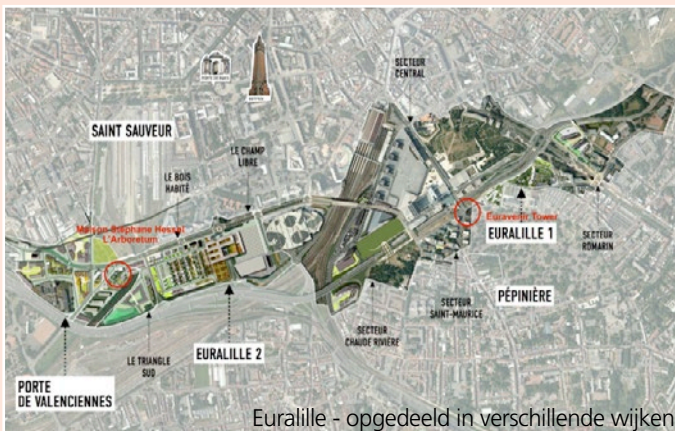
We bezoeken er o.a. enkele hedendaagse projecten aan de rand van de historische binnenstad, langs de as Euralille - Grand Palais. Euralille is het moedwillig complexe stedenbouwkundige masterplan voor de omgeving van twee treinstations, Gare Central en Gare Saint Sauveur. OMA (Office for Metropolitan Architecture) kreeg de opdracht in de late jaren 1980. Het bureau van Rem Koolhaas stond ook in voor de architectuur van de Congrexpo, een enorm zalencomplex in Euralille. Voor OMA is er eigenlijk geen wezenlijk verschil tussen architectuur en stedenbouw. De Congrexpo is daarom evengoed een (voor)afspiegeling van grootstedelijkheid als het masterplan waar het deel van uitmaakt.

In Euralille zijn massa's reinsporen, autowegen, voetgangersverbindingen, parkings, buitenruimtes en gebouwen met elkaar vervlochten. Het is de infrastructuur die de gebouwen van architecten zoals Christian de Portzamparc, Jean Nouvel en OMA zelf samenhang verleent. Met het complexe masterplan wilde OMA grootstedelijkheid en 'bigness' injecteren in Rijsel, een stad die sinds de continentale hogesnelheidstreinen op minder dan een uur van Parijs en Brussel ligt en sinds de tunnel onder het Kanaal op goed een uur van Londen.

Na de periode van de steenkoolmijnen en de textielindustrie staat Euralille voor een nieuwe synthetische toekomst, als centrum van een Euregio en bij uitbreiding de driehoek Parijs-Londen-Brussel. Twee stations (waaronder een TGV-/Thalys-/Eurostarstation), een shoppingcenter, kantoren, boven- en ondergrondse parkings, hotels, woningen, een concert-, congres- en expogebouw liggen op een boogscheut van elkaar, als een nieuwe autonome stad. Zowel Congrexpo als Euralille zetten Koolhaas' theorie van bigness om in realiteit.

Euralille 1

Euralille 1 strekt zich uit rond de stations Lille Flandres en Lille Europe, in het hart van de metro-pool. Met de bouw van de Euravenir Tower werd het laatste vrije perceel van Euralille 1 ingevuld.

Porte de Valenciennes

De wijk 'Porte de Valenciennes' ligt aan de zuidkant van Euralille. We bezoeken er Maison Stéphane Hessel - een meergeneratie-complex met kantoren, crèche en jeugdherberg - en woonwerkcomplex Arboretum.

Euravenir Tower

LAN

2013

Rue d'Esch-sur-Alzette

59800 Lille

LAN vertrok bij het ontwerpproces van de vraag of het mogelijk is een stad te herdefiniëren door middel van een architecturaal project. Het bureau werd in 2011 uitgenodigd om een ontwerp in te dienen in het kader van een wedstrijd. De Euravenir Tower ligt op een strategische locatie, waar verschillende kruispunten elkaar snijden. Door deze ligging ontwikkelde het onderzoek van LAN zich richting het formuleren van het project als een 'hub': een knooppunt dat alle elementen die zich errond bewegen samenbindt. LAN koos voor een multiforme architectuur, gebruikmakend van een geometrie die specifieke relaties bewerkstelligt ten opzichte van de schaal, de geografie en het programma van het project.

LAN spreekt van een flexibel programma, waarbinnen de vorm bepalend is. Elk verdiep is georganiseerd rond een centrale kern, verbonden met alle dienende ruimtes. LAN noemt het een proces van 'interrelatie'. Dit proces zet zich voort in de façades, die opgevat zijn als een serie van ramen met een 360-graden panorama. De banden en de vele doorsnedes in de façades vormen een rooster-motief. Deze doorsnedes zijn voorzien van verschillende ontwerpen al naargelang hun oriëntatie, gebruik en warmtevereisten. Koper is gebruikt als vaste gevelbeplating langs de opake of semi-glazen stukken van de gevel.

Het doel van de Euravenir Tower is om privaat en publiek, verticaal en horizontaal met elkaar te laten samensmelten. De onderste laag van het gebouw voorziet inwoners en kantoormedewerkers van een publieke ruimte die de sociale interactie wil bevorderen.

Euravenir staat symbool voor de vitaliteit van Euralille. Buiten zijn architecturale kwaliteit toont de toren de vastgoeddynamiek van de zakenwijk: 80% was vóór de oplevering al verkocht. De toren kreeg met de voltooiing van de Avenue Le Corbusier ook de functie van hoekgebouw op de Place Valladolid en fungeert als landmark wanneer je via de autoweg richting de stad rijdt.

Arboretum

CAAU

2013

13 Rue Jean Prouvé,
59800 Lille

In het Arboretum komen wonen en werken samen. Het gebouw huisvest zowel appartementen als kantoren. Het ontwerp van het Arboretum is opgevat vanuit het kruisen van de Hoover boulevard met de verkeersdoorloop vanuit het economische hart van Euralille tot de nieuw gecreëerde gebieden. Er is gekozen voor een helder en simpel distributieprogramma, waarbij de kantoren zich transparant tegen de grote boulevard situeren. De woningen zijn ingevoegd aan de binnenkant van het perceel.

De gevels van het gebouw worden gekenmerkt door een dubbele muur, die diepte en breedte creëert. Het resultaat is een frame, samengesteld uit uitbreidbare modules, dat speelt met de functies die het omhult. De modules groeien soms uit tot loggia's, of krijgen op andere plekken een dubbele hoogte. Duplex-appartementen vormen de 'skyline' van het blok. Tussen de bewoonde gebouwen ligt de tuin, als een vrije ruimte en een schakel tussen de twee torens.

Maison Stéphane Hessel

JDS Architects

2016

235 Boulevard Paul Painlevé,
59800 Lille

In het hart van Porte de Valenciennes werd in februari 'Maison Stéphane Hessel' officieel geopend. Het multifunctionele gebouw is ontworpen door JDS Architects, naar aanleiding van een prijsvraag. Opdracht? Een gebouw dat functioneert als stedelijke katalysator en dat sociale interactie en uitwisseling tussen verschillende generaties bevordert. Doel was om de buurt te doen herleven door het aanbieden van diensten voor de gemeenschap. Dit uitte zich in de eis voor het onder één dak verenigen van verschillende functies: een kinderdagverblijf met plek voor 200 kinderen, een jeugdherberg met 200 bedden en kantoorruimtes gewijd aan sociale en economische innovaties. Drie generaties van het menszijn zijn als uitgangspunt genomen, van de geboorte, doorheen adolescentie, naar volwassenheid. Zo komen de verschillende stadia van menselijke groei in één volume samen. De briefing kan gezien worden als het reageren op sociale veranderingen in de maatschappij, door middel van architectuur en het vormgeven van nieuwe interacties en uitwisseling.

JDS Architects won de wedstrijd en is vertrokken vanuit de visie een zo efficiënt mogelijke organisatie te combineren met een programmatische strategie, waarbij de geometrische vernauwingen van de site worden omgezet in sociale voorzieningen. Hiermee worden de schijnbaar tegenstrijdige functies van het gebouw met elkaar verweven tot een nauw sociaal netwerk.

Elk van de drie functies is in één punt van de driehoekige vorm van het gebouw ondergebracht. De hoeken van het gebouw zijn daarbij opgetrokken. Maison Stéphane Hessel articuleert een

uitnodiging tot interactie met de buurt en biedt plaats voor publieke activiteiten. Hiermee wordt de functie van het gebouw tot buiten haar muren getrokken en wordt de lijn tussen privaat en publiek opzettelijk vervaagd. JDS Architects streefde met Maison Stéphane Hessel naar het vormgeven van een hybride structuur, waarbinnen alle generaties een plek hebben om met elkaar in interactie gaan.

Villa Cavois

Robert Mallet-Stevens
1932

60 Avenue du Président
John Fitzgerald Kennedy,
59510 Hem

De geklasseerde Villa Cavois (1932) ligt niet in Rijsel centrum, maar op een veilige afstand ervan. Het was in het interbellum de gewoonte dat fabrieksbazen in rustige buitenwijken woonden.

Dit meesterwerk met paleisallure is getekend door de Franse architect van Belgische afkomst Robert Mallet-Stevens (1886-1945). Hoewel hij een belangrijke vertegenwoordiger was van het interbellummodernisme, is zijn architectuur veel meer 'bourgeois' dan die van pakweg Le Corbusier of J.J.P. Oud. Mallet-Stevens leerde de stijl bij Josef Hoffmann. Hij werkte mee aan zijn Palais Stoclet aan de Tervurenlaan in Brussel, een monument van de vroege art deco. Het sculpturale en decoratieve aspect van de art deco zal van doorslaggevend belang blijven voor Mallet-Stevens' zachte modernisme. Omdat de Franse architect zijn persoonlijke archief liet vernietigen is er relatief weinig geweten van hem.

Mallet-Stevens ontwierp enkele villa's en in Parijs werd een hele straat met gebouwen van zijn hand - bij leven! - naar hem vernoemd. De Rue Mallet-Stevens ligt in Auteuil, niet ver van de plaats waar Le Corbusier Maison La Roche (1924) bouwde. In datzelfde Parijs kwam Mallet-Stevens - die eigenlijk vooral actief was als interieur- en filmsetbouwer - Paul Cavois tegen, een gegoede textielfabrikant uit Rijsel. Dat was in 1925, tijdens de Exposition Internationale des Arts Decoratifs et Industriels Modernes.

De ongeveer 60 meter lange gevels van Villa Cavois zijn opgetrokken in een gelige baksteen. Mallet-Stevens wilde daarmee het Raadhuis in Hilversum (1931) van de hand van

Willem Marinus Dudok imiteren. De architectuur van Villa Cavois is niet zo revolutionair als die van de vertegenwoordigers van het 'heroïsche modernisme' zoals Le Corbusier en Mies van der Rohe, want veel klassieker en voorzichtiger. Het is een vorm van modernisme die gemakkelijk ingang vond bij het relatief grote publiek van de burgerlijke milieus van de jaren 1920 en 1930.

Veel heeft te maken met het feit dat Mallet-Stevens totaalprojecten ontwierp waarin architectuur, interieurarchitectuur en landschapsarchitectuur samengaan.

Nadat Villa Cavrois in verval raakte kocht de Franse staat het gebouw en het park. Na jaren studie werd het complex minutieus gerenoveerd voor alles samen 23 miljoen euro. De restauratie getuigt van respect voor het modernistisch erfgoed, iets waar Architectuurwijzer ook in Limburg voor ijvert.

Architectuurwijzer

Roel De Ridder +32 479 82 29 89

Iris Peeters +32 486 70 91 40

Anne van Oppen +32 486 14 13 53

info@architectuurwijzer.be

www.architectuurwijzer.be

COLOFON

Redactie:

Roel De Ridder, Iris Peeters, Anne van Oppen

Eindredactie:

Lieve Drooghmans, Pianta

Vormgeving:

Tim Willems, Shakkei

Oplage:

55 exemplaren

Verantwoordelijke uitgever:

Architectuurwijzer vzw, Postbus 80, 3500 Hasselt

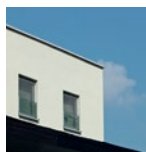
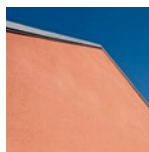
Partners:

Cantillana, cpe, Desso, Eternit, Harol Projects,
Vandersanden Group

Superieure
kwaliteit

Van
ondergrond
tot
afwerking !

Uw gevel, onze specialiteit!

- **Gecertificeerde buitengevelisolatiesystemen**
- **Organische gevelpleisters voor een strakke afwerking**
- **Minerale gevelpleisters met een matte look**
- **Buitenverven**
- **Uw kleur op maat**

Jarenlange
expertise

Totaal-
oplossingen!

Uw specialist in ruwbouw!

- Metselmortels, betonmortels en dekvloermortels
- Mortels en beton voor alle bouwprojecten
- Technische mortels
- Tegellijmen

Firestone

BUILDING PRODUCTS

NOBODY COVERS YOU BETTER.™

www.firestonebpe.com • info@fbpe.be

Firestone RubberGard™

The EPDM reference

Erkend verdeler / Distributeur agréé

www.cpe.be • info@cpe.be

CPE Genk
Vaartstraat 11
3600 Genk
tel. 089 62 95 63

CPE Schoten
Wijtschotbaan 7
2900 Schoten
tel. 03 658 43 65

CPE Overpelt
Leon Bekaertlaan 4
3900 Overpelt
tel. 011 34 09 30

CPE Herstal
1ère Avenue 45-47
4040 Herstal
tel. 04 220 97 70

CPE Melle
Brusselsesteenweg 188a
9090 Melle
tel. 09 210 59 79

NEW

CPE Sint-Niklaas
Industriepark-West 61
9100 Sint-Niklaas
tel. 03 760 09 60

Nextel Wommelgem

AZ Maria Gent

Sporthal Kiewit

Dow Corning Seneffe

AirMaster® Sphere

A Tarkett Company

THE ULTIMATE
FLOORING EXPERIENCE

AirMaster® Sphere

A Tarkett Company

THE ULTIMATE
FLOORING EXPERIENCE

STERKE ARCHITECTUUR MET LEIEN

Kermt [BE] - Claes - Vanoppen [Kermt]

Cielle [BE] - Ph. Bosquée [Marche-en-Famenne]

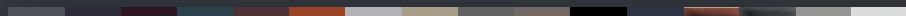

Barvaux [BE] - LRARCHITECTES [Tourinnes-Saint-Lambert]

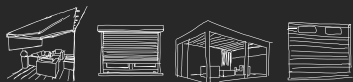
**NIEUW!
SOLESIA
ONZICHTBAAR
ZONNEDAK**

Ga naar: www.solesiacalculator.com/nl

an **etex** company

Erik Wouters - Account Manager Dak - Kuiermansstraat 1 - 1880 Kapelle-op-den-Bos - België
Tel. +32 (0)15 71 71 71 - erik.wouters@eternit.be - www.eternit.be

Energiebesparende totaaloplossing

“ De totaaloplossing van **Harol Projects**, specialist in zonbeheersing, maakt deel uit van de gebouwen van de toekomst. Door slim beheer van zonne-energie en daglicht verbetert zowel het leefcomfort, de gezondheid als de productiviteit van de bewoners en gebruikers. De innovatieve zonbeheersing-oplossingen voorkomen oververhitting van onze steeds beter geïsoleerde gebouwen. Tel daarbij de bewezen energiebesparing en u begrijpt waarom dit concept al best geïntegreerd wordt van bij de ontwerpfase van elk project.

Zo behaalde het SANGO-gebouw van het Rode Kruis-Vlaanderen, ingericht met Harol screens SC800 als eerste niet-residentiële gebouw in België het BREEAM-outstanding certificaat, het hoogst haalbare internationale certificaat op vlak van duurzaam bouwen.

”

Contacteer ons

Tim Engelen, Senior Project Advisor
Tel. +32 471 42 54 94

Een greep uit ons aanbod:

Screens • Buitenjaloezieën • Buitenleven • Binnenzonwering
Architecturale zonwering • Garagepoorten • Rolhekken • Rolpoorten

Enkele referenties:

ZOL Genk, Rode Kruis-Vlaanderen, Emile Bockstael (school) Brussel, Zuiderpoort Gent, Plantijn Artesis Hogeschool Antwerpen, NATO Brussel, UZ Leuven, Gerechtsgebouw Hasselt

**FULL
SERVICE**

Advies • Interne studiedienst • Werfcoördinatie
Plaatsing en montage • Service en onderhoud

www.harolprojects.be

BRICKS & BRICK SOLUTIONS

VANDERSANDEN
GROUP

NIEUW FORMAAT

LF 40

240 x 90 x 40 mm

Elegantie krijgt
een nieuwe dimensie.

VANDERSANDEN
BRICKS

Meer weten?

www.vandersandengroup.be

+32 (0)89 510 140

Ontdek de nieuwe Wasserstrich gevelstenen. Vers uit de oven.

NIEUW

501. HAGEN WS

502. HALDOR WS

503. BERIT WS

507. RUNAR WS

516. FLEMMING WS

Altijd op zoek naar nieuwe inspiratie voor uw bouwproject?

Mooie gevelstenen hebben cachet. Iets extra's. Soms niet te definiëren. Iets wat hen onderscheidt en daarom geknipt maakt voor net dat ene bouwproject.

Bekijk nu al de nieuwste Wasserstrich kleuren op de website en vraag de infobrochure en gratis stalen aan. Of bezoek ons in 1 van onze toonzalen (info op de website).

VANDERSANDEN
BRICKS

Meer weten?

www.vandersandengroup.be

cantillana

 cpe

DESSO
A Tarkett Company

HAROL[®]
P|R|O|J|E|C|T|S

Eternit

**[VANDERSANDEN
[GROUP**